

Ministeries van BZK, EZK en I&W  
Voor internetconsultatie

**Onderwerp:**  
Reactie ontwerp Omgevingsregeling  
Omgevingswet

**Ons kenmerk:**  
219.022/DvB

**Datum:**  
6 maart 2019

**Voor informatie:**  
D. van Beek MSc

**Telefoonnummer:**  
06-2119 6705

**E-mail:**  
info@BodemenergieNL.nl

**Onderwerp : Reactie op consultatie ontwerp Omgevingsregeling Omgevingswet**  
**Voor informatie : mevr. D. van Beek**

Geachte heer/mevrouw,

Met deze brief wil BodemenergieNL graag reageren op de consultatie van het ontwerp Omgevingsregeling en bijbehorende toelichting van de Omgevingswet.

BodemenergieNL is de branchevereniging voor bedrijven die bodemenergiesystemen ontwerpen, maken en exploiteren. BodemenergieNL zet zich in voor verantwoorde groei en kwalitatief goede toepassing van de technologie. Ruim 70 bedrijven zijn lid van onze vereniging en wij behartigen de belangen van onze leden op verschillende vlakken, zo ook op het gebied van regelgeving en beleid. Voor meer informatie over onze activiteiten verwijzen wij u graag naar onze website [www.bodemenergienl.nl](http://www.bodemenergienl.nl).

In deze brief vindt u een aantal algemene opmerkingen en verzoeken. Als bijlage is een artikelsgewijze reactie toegevoegd.

**Verzoek: omschrijf de verschillende typen lozingswater duidelijk**

In de toelichting van de Omgevingsregeling wordt verscheidene malen gesproken over spoelen en/of spoelwater. Hierbij is het niet altijd even duidelijk om welk type lozingswater het gaat.

Bij open bodemenergiesystemen is sprake van drie typen lozingen:

1. boorspoelwater (water met additieven dat vrijkomt bij het boren);
2. ontwikkelwater (relatief schoon en relatief veel grondwater dat vrijkomt bij het schoonmaken van de bronnen);
3. spoelwater (water dat vrijkomt bij het onderhoud van de bronnen, circa twee keer per jaar).

De kenmerken van deze type lozingen verschillen. Zie ook de website van Bodem+ voor een nadere uitleg en de handreiking lozen (te raadplegen via [www.bodemplus.nl/publish/pages/92519/handreiking\\_lozingen\\_bij\\_aanleg\\_en\\_onderhoud\\_van\\_bodemenergiesystemen\\_2013.pdf](http://www.bodemplus.nl/publish/pages/92519/handreiking_lozingen_bij_aanleg_en_onderhoud_van_bodemenergiesystemen_2013.pdf))

**Verzoek: leg de voorkeursvolgorde voor het lozen bij bodemenergiesystemen vast**

Bij de vergunningaanvraag voor een open bodemenergiesysteem moet de lozingsroute van het afvalwater worden opgegeven. In de toelichting wordt uitgelegd dat 'met deze informatie het bevoegd gezag beoordeelt of wordt voldaan aan de voorkeursvolgorde voor het lozen van afvalwater'. Wat wordt verstaan onder de voorkeursvolgorde? In het Bkl wordt gerefereerd naar artikel 10.29a van de Wet milieubeheer. Maar dit artikel verschaft ons inziens niet genoeg duidelijkheid. Daarnaast merken we in de praktijk dat verschillende bevoegde gezagen een eigen voorkeursvolgorde hanteren.

Door de specifieke kenmerken van de verschillende type lozingen geldt een voorkeursvolgorde voor de lozingsroute. Hiervoor is reeds in 2013 een 'Handreiking lozingen bij aanleg en onderhoud van bodemenergiesystemen' opgesteld, in samenwerking met de bevoegde gezagen. Hierin wordt de voorkeursvolgorde van de lozingsroutes verder uitgelicht. Ons voorstel is om deze handreiking wettelijk te verankeren, bijvoorbeeld in de lijst met de Best Beschikbare Technieken.

**Verzoek: beperk de hoeveelheid aan te leveren gegevens**

Bij de vergunningaanvraag voor een open bodemenergie moet een hele lijst met gegevens en toetsen worden aangeleverd voor het te lozen water. De genoemde toetsen en parameters zijn veelal niet relevant en/of een te zware eis:

- Het laten uitvoeren van de waterbezwaarlijkheden- en immissietoetsen door de aanvragende partij is ons inziens een veel te zware eis. Water dat op het oppervlaktewater wordt geloosd is hoofdzakelijk schoon en zoet grondwater. De impact op het oppervlaktewater is hiermee klein en de nut en noodzaak van deze toetsen dus beperkt. Wanneer wel relevant, kunnen deze toetsen door het waterschap zelf worden uitgevoerd, conform huidige situatie. Zij hebben immers alle informatie tot hun beschikking die benodigd is om deze toets uit te voeren. Wanneer de aanvrager deze toets moet uitvoeren, moet hij al deze informatie verzamelen. Dit is erg tijdrovend en kostbaar. Ons voorstel is om deze toetsen niet verplicht te stellen.
- Wij vragen ons af wat de toegevoegde waarde is van het aanleveren van het genoemde standaardlijstje met kwaliteitsgegevens van het te lozen afvalwater (ammonium, zware metalen, ijzer en natriumchloride). Deze gegevens zijn niet voor iedere locatie beschikbaar en/of relevant. De kwaliteit van het grondwater is namelijk sterk locatiespecifiek en hangt mede af van de diepte van de geboorde bronnen. Kwaliteitsparameters waar wel standaard naar gekeken wordt zijn chloride, zuurstof, ijzer en onopgeloste stoffen. Ons voorstel is deze laatste parameters op te nemen.

In de bijlage zijn onze detailopmerkingen te vinden.

Wij zijn in afwachting van uw reactie. Bij vragen naar aanleiding van deze brief of indien wij u anderszins kunnen ondersteunen dan vernemen wij dat graag.

Met vriendelijke groet,  
BodemenergieNL



D. van Beek MSc  
Voorzitter werkgroep juridisch

**Bijlage:** detailopmerkingen Omgevingsregeling

## Bijlage: detailopmerkingen Omgevingsregeling en Nota van Toelichting

Ontwerp Omgevingsregeling – artikelen				
Hoofdstuk	Art. nr.	Opmerking	Concreet tekstvoorstel	Toelichting
§ 7.1.3.3 Activiteiten die bedrijfstakken overstijgen	7.35, onder j	Hier wordt gesteld dat ‘degene die het open bodemenergiesysteem installeert’ de SPF moet aanleveren, terwijl die partij veelal pas in beeld komt bij de realisatie. En dat is vaak pas nadat de vergunning is aangevraagd. Dit vormt nu in de praktijk regelmatig een probleem.	een verklaring van degene die het open bodemenergiesysteem <b>ontwerpt of</b> installeert over het energierendement dat het systeem zal behalen, uitgedrukt als SPF, ...	In de meeste gevallen ontwerpt de installatieadviseur de installatie, op basis waarvan de vergunning wordt aangevraagd.
	7.36, lid 1	In dit artikel wordt verwezen naar een tweetal toetsen (waterbezwaarlijkheids- en immissietoets). Deze toetsen worden momenteel, indien relevant, door het bevoegde gezag uitgevoerd.	..., bedoeld in artikel 7.23, onder a, b, f, h en k en o, ...	Water dat op het oppervlaktewater wordt geloosd is hoofdzakelijk schoon en zoet grondwater. De impact op het oppervlaktewater is hiermee klein en de nut en noodzaak van deze toetsen beperkt. Wanneer wel relevant, worden deze toetsen momenteel door het waterschap zelf uitgevoerd. Zij hebben immers alle informatie tot hun beschikking die benodigd is om deze toets uit te voeren. Wanneer de aanvrager deze toets moet uitvoeren, moet hij al deze informatie verzamelen. Dit is erg tijdrovend en dus kostbaar.
	7.36, lid 2	De stoffen die zijn genoemd in dit artikel zijn niet altijd relevant. De samenstelling van het te lozen water hangt af van de grondwaterkwaliteit op locatie, wat mede afhangt van de diepte van de te boren bronnen. Daarnaast is de gevraagde informatie niet altijd voor handen, wat het lastig maakt om de gevraagde informatie aan te leveren.	Bij een aanvraag worden ook gegevens en bescheiden verstrekt over het gehalte van chloride, zuurstof, ijzer en onopgeloste stoffen van het te lozen afvalwater.	De genoemde parameters zijn wel altijd relevant en beschikbaar, zie ook Handreiking lozen ( <a href="http://www.bodemplus.nl/publish/pages/92519/handreiking_lozen_bij_aanleg_en_onderhoud_van_bodemenergiesystemen_2013.pdf">www.bodemplus.nl/publish/pages/92519/handreiking_lozen_bij_aanleg_en_onderhoud_van_bodemenergiesystemen_2013.pdf</a> )
Bijlage II (bij artikel 1.4)		In de tabel wordt verwezen naar de BRL KvINL 6000-21-00. De verwijzing klopt niet, er is reeds een nieuwe versie van dit document beschikbaar.	Naam: Ontwerpen en installeren van energiecentrales van bodemenergiesystemen en het beheeren van bodemenergiesystemen. Datum of versie: 01-09-2017	Juiste verwijzing opnemen.

Ontwerp Omgevingsregeling – toelichting				
Hoofdstuk	Art. nr.	Opmerking	Concreet tekstvoorstel	Toelichting
§ 7.1.3.3 Activiteiten die bedrijfstakken overstijgen	7.35, tweede alinea (blz. 229)	Hier wordt de term spoelen gebruikt. Dit kan op meerdere manieren worden uitgelegd. Graag verduidelijken wat hier wordt bedoeld.	Eventuele lozingen op een oppervlaktewaterlichaam als gevolg van het <u>lozen</u> van een open bodemenergiesysteem...	Het lijkt hier alleen te gaan om het lozen tijdens onderhoud (= spoelen), maar dit is niet duidelijk.
	7.35, onder i (blz. 230-231)	Ook hier wordt de term spoelwater gebruikt, zie opmerking hierboven.		
		Hier wordt gerefereerd aan artikel 4.1140 van de NvT bij het Bal. Dit artikel gaat over gesloten systemen, en het lozen van boorspoelwater.	Waarom is er geen vergelijkbaar artikel in § 4.112 in het Bal (open bodemenergiesysteem), uitgebreid met de opties ontwikkelwater en spoelwater?	Lozen van boorspoelwater dekt in het geval gesloten bodemenergiesystemen de activiteit, bij open systemen zijn er ook andere type lozingen. Die komen nu nergens terug.
	Er wordt gesteld dat met deze informatie wordt beoordeeld of wordt voldaan aan de voorkeursvolgorde. Wat is hier 'de voorkeursvolgorde'?	Handreiking lozen opnemen in lijst BBT (Bkl, bijlage XVIII, onder A)	Momenteel hebben diverse bevoegde gezagen hun eigen 'voorkeursvolgorde'.	